

УДК 747:643(045)

К. В. Чабан,
студентка 6-го курсу,
О. П. Олійник,
канд. архіт., професор,
Національний авіаційний інститут

ПРИЙОМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЖИТЛОВОГО ПРОСТОРУ СТУДЕНТСЬКОГО ГУРТОЖИТКУ В ГУРТОЖИТОК СІМЕЙНОГО ТИПУ

Анотація: у статті розглянуті прийоми трансформації житлового простору від звичайних студентських гуртожитків до гуртожитків сімейного типу, визначено напрями організації малогабаритних кімнат.

Ключові слова: дизайн інтер'єру, гуртожиток сімейного типу.

Постановка проблеми. Недостатньо спеціалізованих гуртожитків сімейного типу, тому виникає потреба реконструкції існуючих гуртожитків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Пошуку рішень проблем житлового середовища присвячена велика кількість наукових досліджень як у нашій країні, так і за кордоном, і розглядається в них питання - гуманізації житлового середовища, соціології та психологічного комфорту проживання (С. Е. Габідуліна, М. Є. Хейдметс, В. Е. Гордін, М. Ф. Александрова, Н. В. Паніна), типологізації і об'ємно-планувального проектування житлових будинків і квартир (В. Г. Волів, Л. П. Лавров, К. К. Карташова, М. Ю. Федорова, Ю. Д. Губернський, А. В. Рябушина), розвитку спеціалізованих типів житла - (Р. П. Абрамова, Л. А. Курочкін, А. П. Ольхова, П. Г. Рудаков, Т. Н. Бармашіна, С. Н. Лебідь), моделювання соціально-ефективної та економічної житлового середовища для різних категорій населення (Є. С. Баженова, А. В. Крашенинников, А. П. Степанов, В. А. Овсянников).

Мета роботи. Формулювання напрямів трансформації житлового простору студентських гуртожитків, виділення в них окремих секцій для проживання сімейних пар, покращення умов проживання за рахунок збільшення та раціонального використання площі.

Основна частина. Типове планування студентських гуртожитків, що довго існувало в пострадянських країнах сприяло підвищенню темпів будівництва, економічності та технічного рівня житлового будівництва. При цьому естетичність і унікальність споруди відходили на задній план. У будівельних нормах розроблялися єдині параметри об'ємно-планувальних

елементів, споруджені будівлі нічим не відрізнялись одна від іншої, тому на сьогоднішній день в Україні, а також в інших країнах радянського союзу студентські гуртожитки не відрізняються нестандартними рішеннями, будь-якою різноманітністю, на відміну від яскравих прикладів відповідних споруд в Європі. Архітекторами та теоретиками архітектури Великобританії, Німеччини, США ще починаючи з 1960 - тих років велися дослідження стосовно виявлення тенденцій формування житлового простору для студентів та студентських сімей, та визначення передумов для створення нових об'єктів, що могли б функціонально і естетично відповідати потребам. Виходячи з результатів досліджень, створення окремих житлових осередків в складі єдиної споруди стало головною умовою для подальшої розробки ідей, адже саме молоді студентські сім'ї найбільше потребують тимчасового житла, що носило б характер постійного дому (хоч і на період навчання). Покращені умови для проживання створювалися за допомогою розробки функціональної структури будівлі на основі окремих житлових осередків, що об'єднували декілька житлових кімнат та приміщення загального користування. Кімнати проектувались у відповідності до норм та потреб молодих сімей і являли собою самостійну одиницю. Саме це зумовлювало ріст і розвиток кожного студента, як індивідуума, незалежність особистого світу, і разом з тим, наявність контактів між усіма членами студентської громади.

Відповідно до типу планування студентські гуртожитки поділяються на: гуртожитки коридорного, галерейного типу, та блочні. Саме це і зумовлює особливості функціонально-просторової організації простору. Розселення сімейних пар можливе як у звичайні студентські гуртожитки, так і у окремо відведені «сімейні». У студентських гуртожитках найчастіше відводиться окремий поверх (якщо це гуртожиток коридорного чи галерейного типу), або ж декілька секцій, для заселення сімейних студентів, адже для них з'являється потреба у створенні і використанні нових функціональних зон (збільшення житлової площі, потреба у наявності колясочної в холі, ігрової кімнати...). Якщо ж мова йде про сімейний гуртожиток, у цьому випадку особливості функціонально – просторової організації простору закладаються на етапі проектування споруди.

Пошуки поліпшеної об'ємно-планувальної структури грають велику роль в створенні житла в умовах невеликої площі. Перспективними є ті рішення, які дають можливість використовувати внутрішній простір житлових кімнат шляхом його трансформації для задоволення потреб проживаючих.

Найбільш доступним способом отримання різних варіантів планувальних рішень є перепланування житлового простору зі стаціонарними перегородками, при чому такі перегородки не мають бути несучими. При переплануванні

перегородки можуть бути змонтовані з тих же матеріалів, що й попередні, але можуть бути замінені і новими, тобто об'ємними або площинними.[1] Замість будівельних перегородок можна встановити різні конструкції об'ємних перегородок у вигляді шаф різної глибини і призначення. Конструктивно ці вироби мають бути стаціонарними, але розбірними. Такий спосіб дозволить збільшити площу житлової кімнати.

Інший вид варіантного планування можна отримати за допомогою площинних перегородок у вигляді щитів різних конструкцій, що встановлюються в пази верхніх і нижніх направляючих елементів.[2] Якщо в таких стінових елементах, а точніше в меблевих щитах, передбачені закладні вертикальні профілі, то це забезпечує вертикальне навішування окремих виробів корпусних меблів з однієї або двох сторін (Рис.1).

Рис.1 Приклад розмежування житлового простору за допомогою площинних перегородок

За допомогою вищезазначених прийомів планування, можливо виконати трансформацію житлового простору студентського гуртожитку в гуртожиток сімейного типу. Вказаними прикладами не вичерпується різноманітність прийомів планування. При варіантному плануванні елементи обладнання проєктуються як елементи тимчасового стану середовища, зручного і комфортного для людини, або групи людей в даний момент, та з можливістю зміни. Такий варіант підходить для трансформації житлового простору від звичайної студентської кімнати, до кімнати для сімейної пари. Створення відкритої форми організації внутрішнього простору несе можливість трансформації до незапланованих раніше рішень. Розглянемо два напрямки розвитку потенційної структури. Кожен з них вирішує питання зміни внутрішнього простору і обладнання різними способами.

Перший напрям. Простір кімнати ділиться за композиційно-функціональними ознаками. Зона для сну відділяється будівельними перегородками. Це новоутворене приміщення мінімальне по площі, а вся інша площа кімнати відводиться для шумних занять, прийому гостей, прийому їжі. Таке розділення приміщення дозволяє зробити з однієї кімнати невелику двохкімнатну квартиру. Даний варіант організації простору характерний стабільністю, оскільки він відносно мало піддається моральному зносу, а можливість непередбачених трансформацій загального простору кімнати буде слугувати джерелом різних художньо – композиційних рішень інтер'єру (Рис.2).

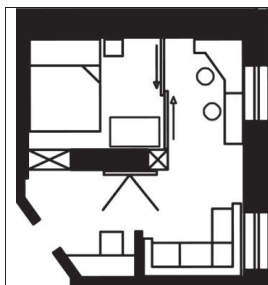

Рис.2. Розмежування житлового простору за допомогою будівельних перегородок.

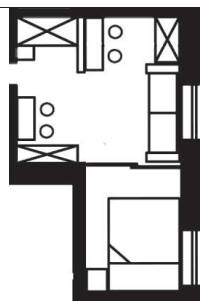

Рис.3. Розмежування житлового простору за допомогою тимчасових конструкцій, меблів.

В основі другого напрямку закладений принцип задоволення різнопланових потреб студентської сім'ї. Простір кімнати вільний від внутрішніх перегородок, тому студентська сім'я організовує його в залежності до потреб і смаків кожного. Це можна зробити за допомогою легких ширм і звичайних корпусних меблів, що встановлюються тимчасово. Такий варіант дозволяє часто і швидко змінювати розташування функціональних зон в кімнаті (Рис.3).

Висновки

Трансформація простору в житлових кімнатах студентського гуртожитку для проживання сімейних пар можлива за допомогою використання наступних прийомів. Перепланування кімнати і зведення додаткових перегородок для розмежування житлового простору, використання площинних перегородок у вигляді функціональних щитів різних конструкцій (шаф), використання ширм та меблів (як тимчасових конструкцій) в якості основних елементів, що візуально розділяють простір на зони.

Бібліографічний список

1. Нойферт Э. Строительное проектирование. – М.: Архитектура-С, 2009. – 560с.
2. В. А. Коссаковский, О.И.Ржехина. Студенческие общежития за рубежом. – М.: Гос. изд. лит. по строительству, архитектуре и стройматериалам, 1963.
3. Прасол В.М. Проектирование жилых и общественных зданий. - М.: Новое знание, 2004. – 380 с.
4. Чериковер Л.З. Размещение мебели и габариты жилых помещений малометражной квартиры. - М.: Издательство академии архитектуры, 1984. - 125 с.
5. Исаева Т.А. Совершенствование функционально-планировочных качеств общежитий. - М., 1979.
6. Кильпе Т.Л., Гилилов И.М. Интерьер и мебель. - М., 1990. - 187 с.

Аннотация

В статье рассмотрены приемы трансформации жилого пространства от обычных студенческих общежитий в общежития семейного типа, определены направления организации малогабаритных комнат.

Ключевые слова: дизайн интерьера, общежитие семейного типа.

Annotation

The article deals with methods of transforming the living space from the usual student dormitories in the hostel family type, define directions of the organization of small rooms.

Keywords: interior design, a building of a university.